

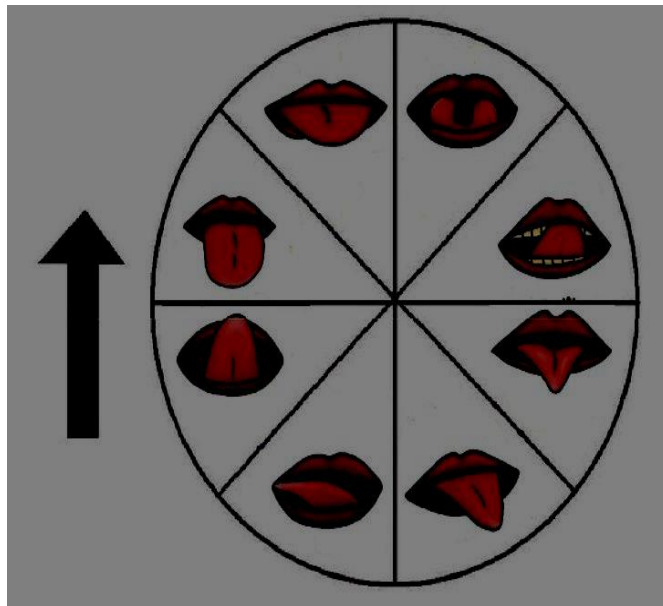
S FILÍPKEM ZA OHEBNÝM JAZÝČKEM

Rozvojový program Podpory logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2015

Únor
(hláska L)

Filípek s jazýčkem na procházce

Všeobecná podpora řeči u ohrožených dětí formou odpoledního setkávání.

Datum: 26. 1. 2015

Zpracovala: Mgr. Jedináková Lucie

Motto:

Milá maminko, milý tatínku.

**Chcete si s námi hrát?
Budeme zpívat, povídat.**

**My děti už něco umíme,
co neumíme se naučíme.**

**Nemusíte se vůbec bát,
že nebudete všechno znát.**

**Budeme se učit společně,
poznáte, že to není zbytečné.**

Vaše děti

(Kazdová, V.: Hrajeme si spolu aneb společná výchova řeči dětí a rodičů)

Charakteristika a cíle integrovaného bloku:

V tomto integrovaném bloku budeme se skupinkou ohrožených dětí (dětí, které jsou v péči logopeda, nebo v péči logopedické preventistky v MŠ) podporovat rozvoj řečových dovedností. Vše proběhne formou setkávání jedenkrát do týdne se skupinou dětí a logopedické preventistky. Klademe si za cíl podporovat jazykové a komunikativní dovednosti dětí formou her a dechových cvičení – relaxace, rozvojem slovní zásoby v komunitním kruhu, rozvoj kognitivních funkcí, grafomotoriky ve skupině, procvičování mluvidel, rozvojem ve fonetické i optické oblasti, prostorové orientaci, seriality a intermodality. Tento měsíc bude zaměřen na vyvozování hlásky L, dle vývoje artikulace v závislosti na věku dítěte. Logopedické preventistky povedou skupinku dětí, které mají v individuální logopedické péči, děti dobře znají a můžou na děti konkrétně působit ve výchovně vzdělávacím procesu. V závěru logopedické chvíle sepsí reflexi a doloží fotodokumentaci.

Předpokládaný časový rozsah: 4x do měsíce, délka odpoledního setkání cca 30 – 45.min., dle zájmu dětí.

Věková skupina: 5– 7 let

Stručný popis vývoje artikulace v závislosti na věku dítěte

Věk	Rozvoj slovní zásoby	Vývoj výslovnosti
do 1 roku	Dítě rozumí jednoduchým pokynům a začíná opakovat jednoduchá slova, která slyší	M B P A E I O U D T N J
do 2,5 let	Tvoří jednoduché věty, od 2 let se ptá "co to je", rozlišuje svou slovní zásobu.	K G H CH V F OU AU
do 3,5 let	Mluví ve větách, začíná si osvojovat gramatickou stavbu vět, ptá se "proč", rozšiřuje dále slovní zásobu. Začíná se tvořit verbální (slovní) paměť.	Zvládá N D T L (i artikulačně) Bě Pě Mě Vě
do 4,5 let	Dokončuje se gramatická stavba vět, dítě již chápe děj a umí ho vyprávět.	Ň Ď ť Vývíví se Č Š Ž
do 6,5 let	Dítě chápe složité děje, má již velkou slovní zásobu, gramaticky zvládá jednoduchá souvětí.	C S Z R Ř kombinace ČŠŽ a CSZ

Očekávané výstupy:

- správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
- domluví se slovy i gesty, improvizuje
- porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakuje jej ve správných větách)
- sluchově rozlišuje začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech

Okruhy tématických částí:

1. Seznámení s Filípkiem
2. S Filípkiem za zvířátky
3. S Filípkiem ve školce
4. S Filípkiem na hřišti

1. den : SEZNÁMENÍ S FILÍPKEM

Rozvoj motoriky ruky:

Komunitní kruh – Děti sedí pospolu v kruhu a seznámí se s Filípkem (maňáskem), který nás bude provázet při těchto setkání. Bude naší motivací pro činnost.

Hra: „Kutálej se míčku kutálej, kamaráda mi vyhledej“

Děti sedí v kruhu. Paní preventistka má míček, kterému pošeptá zaříkadlo: „Kutálej se míčku kutálej, kamaráda mi vyhledej“ a pošle míček některému z dětí. Může ho poslat i maňáskovi Filípkovi, za kterého mluví pí. preventistka. Nezapomínáme, že mluvní vzor je velmi důležitý při práci s dětmi. Stejným způsobem pokračujeme dále, až se vystřídají všechny děti. Snažíme děti motivovat k hlasité řeči, správné artikulaci.

Rozvíjení slovní zásoby:

V komunitním kruhu -

Hra: „Filípkovo kouzelný košík“ /sáček, krabice/

Preventistka předloží dětem zakrytý košík. Může vzbudit tajemnou atmosféru, která vyplývá z motivace /košík je s pohádky, Filípek mi ho našel přinesl do školky a neví, co v něj je poprosí toho, kdo chce pomoci o spolupráci/. Děti z košíku vyndávají předměty, pojmenovávají je. Preventistka předměty určí vzhledem ke svému záměru, např. Ovoce, náradí. Můžeme navodit další hru dle zájmu dětí. Například určování vlastností, počáteční hlásky názvu, počet slabik apod.

Dechové cvičení:

Při řeči je velmi důležité správné dýchání, a nejen při ní. Když mluvíme, zpíváme, potřebujeme správně ovládat naše dýchání. Zásobování kyslíkem má vliv na funkci všech orgánů, je důležitý při správném vývoji hrudní koše, držení těla. Nejprve se musí dítě naučit správně nadechnout. Cvičení je dobré provádět nejdříve vleže, vsedě a také vestoje. Pro správný nácvik je dobré, když si dítě může ohmatat bránici (položí ruku pod výběžek hrudní kosti). Aby byl nácvik pro dítě zábavný, můžete mu vleže položit na toto místo maňáska Filípka, nebo jiný lehký předmět. Při správné technice nádechu a výdechu dítě uvidí, jak se tento předmět pohybuje nahoru a dolů. Při správném nádechu musíme dbát na to, že jako první se nádechem zvedá oblast břicha (na kterém je posazená hračka) a až potom hrudní koš. Při nádechu by se neměla nadzvedávat ramena.

U malých dětí je vždy důležité, aby pro ně každá aktivita, kterou v rámci logopedie provádíme byla spojená s hrou. A proto pojďme použít různé pomůcky a hračky. Začít můžeme s jakýmkoliv zrcadlem. Necháme dítě dýchat na zrcadlo, nebo okno, jen ať klidně zjistí jak jeho dech vypadá.

Hra:

Poznáváme hlásku L s Filípkem

Dýchání na zrcátko, okno v MŠ□

Děti pozorují svůj dech, píší na zadýchané místo hlásku L, dle předlohy

Grafomotorika:

Komunitní kruh ve stoje:

Cvičení paží v rytmu (říkadla, písničky):

Píseň: „Filipovo dobrodružství“

Preventistka předvádí, děti opakuji. Kroužení v zápěstí, předloktí, paže – jedna, druhá, obě.

Říkadla: „Vezmi žlutou tužku, namaluj mi hrušku“

- napodobujeme pohybem, špetka – úchop tužky, malování hrušky

Artikulační cvičení:

Komunitní kruh-

Pohádka o jazýčku – (viz příloha č. 1)

Využijeme kamaráda Filípka v pohádce.

Vyvozování hlásky L:

motivace: Filípek se seznámil s jazýčkem, byl s ním na procházce a teď přišel čas, podívat se, jak umí jazýček krásně cvičit a hrát si na medvěda. Pojd'te to také děti vyzkoušet.

Než přistoupíme k vyvozování hlásky L, je nutné, aby mělo dítě velmi dobře ohebný jazyk. U hlásky L musí mít dítě otevřená ústa, opřít hrot jazyka za horní zuby a vyslovit dlouhé LLLLLL (jelikož dítě neví, jak má toto dlouhé LLLL vyslovit, řekněme mu, že si hrajeme na medvěda. Jazyk je jako medvídek, který se postaví a bručí – toto bručení je naše dlouhé LLLL – dítě ho napodobí a pak plácne jazýčkem, medvídkem, do pelíšku), poté se ozve hláska L.

Pozor na chyby: dítě nesmí zavírat pusu, vystrkovat čelist dopředu, tlačít hlásku z krku, spouštět jazyk mezi zuby a podobně. Hlásku L umí některé děti velmi dobře ošidit, proto dáváme na správný způsob výslovnosti pozor. Jakmile umí dítě vyslovit hlásku L samostatně může zkusit slabiky. U vyslovování slabik dbáme na to, aby dítě vyslovovalo stále dlouhé LLLL. To platí také u slov s hláskou L na začátku.

slabiky:

lila, lille, lili, lillo, lillu, á-lll, é-lll, í-lll, ó-lll, ú-lll

slova:

Nejdříve začneme se slovy s hláskou L na začátku. Jakmile to dítě zvládne můžeme zkoušet složitější slova. Dodržujeme postup a nenutíme dítě do těžkých slov. Může se stát, že dítě k nově vyvozené hlásce L přidává svoji „starou variantu“, např. LVOĎ místo LOĎ, LVABUŤ místo LABUŤ a podobně. Pak musí dítě důsledně dodržet postavení rtů při vyslovování slabik (LA – hodně otevřít ústa, LE, LI – široký úsměv, LO, LU – hodně našpulit rty).

LA:

lano, Labe, láme, laně, ladí, lada, laje, lány, Lád'a, lata, láva, lahodí, latina, lavina, lakomý, laguna, láhev, labuť, látka, lachtan, láká, lán, lák, lávka

LE:

lem, lev, lék, len, led, lep, lesk, Lech, lež, lépe, Lena, lepí, leje, léto, lesk, léky, lení, leden, lenoch, letoun, levák, leknín, letka, lesní, lebka, léčka, lepší, levný

LI:

lid, líp, lis, líc, líh, lín, líný, liga, lipa, Lipno, Lidka, lidový, Líba, Lída, lilek, líto, lítý, lidé, lichý, lýko, lýtko, lihovina, lichotit, liják, limit, limonáda, litina, limuzína, Lipany

LO:

lok, lom, lov, loď, lodě, loká, lomí, loví, loto, loní, lopata, lopotí, lodyha, logika, lodivod,
lokomotiva, loďka, lokaj, lodník,
loket, los, lokálka

LU:

luk, luh, lup, lůj, lupa, luna, luno, lupínek, Ludmila, Luděk, Lubor, Ludvík, luňák

Básnička:

(básničku rozdáme dětem na konci kroužku, aby se do příště naučily doma, zajistíme se tímto zpětnou vazbu od rodičů)

Dříve, než budeme učit děti básničku, využijeme obrazového materiálu k pohádce, budeme si o pohádce povídat, děti budou vyprávět, co vidí na obrázku, popisovat. Filípek maňásek se bude ptát (v zastoupení pí. preventistky)

Já koblížek, koblížek,
na másle smažený,
na okně chlazený,
dědečkovi jsem utekl,
babičce jsem utekl,
zajíčkovi jsem utekl,
vlkovi jsem utekl,
medvědovi jsem utekl
a tobě, liško, taky uteču.

2. den: S Filípem za zvířátky

Komunitní kruh:

- přivítání se, opakování básně O KOBLÍŽKOVÍ

Sluchová hra:

Hlasy zvířat, ptáků

Děti sedí v komunitním kruhu, přivítají se s Filípem a vydají se za zvířátky.

Preventistka chodí uvnitř kroužku s Filípem a říká:

„Šla jsem včera kolem domku, potkala jsem tam Alenku (postupně vybírá přítomné děti). Alenka se zeptala, zda jsem pejska slyšela“ (Krávu, kočku, vrabce, kukačku, včelu, čmeláka, cvrčka...) Děti napodobují hlasy jmenovaných zvířat.

Dechové cvičení:

V prostoru herny s bublifukem

„Filípek šel na procházku“

Uděláme si malou soutěž. Kdo vyfoukne největší bublinu? (u vydechování dbáme na to, aby byl výdech pomalý a plynulý, nikoliv rychlý a zbrklý). Kdo nejpomaleji, aby nepraskla?

Vyprávění pohádky dle obrazového materiálu:

O veliké řepě, O Budulínkovi

U magnetické tabule:

Filípek – maňásek vyzve děti „Kdopak zná pohádku?“ Ukáže na obrázcích. Děti se přihlásí.. Můžou vyprávět. Pokud se jim to nedaří, Filípek jim pomůže. Nakonec se obrázky promíchají a jiné dítě je může správně za sebou poskládat a pohádku opět vyprávět.

Matematické představy:

Vycházíme z vyprávěné pohádky. Např. **O veliké řepě**. Děti mají před sebou obrázky a Filípek se ptá: Kdo byl za řepou první? Kdo poslední? Kdo byl za vnučkou? Kdo před myškou? Byl někdo uprostřed? Děti pojmenovávají, popřípadě ukazují.

Zrakové vnímání:

V komunitním kruhu:

Filípek rozdá každému dítěti obrázek zvířátka a doprostřed kruhu rozhází jejich mlád'átka. Děti mají za úkol jeden po druhém pojmenovat zvířátko na svém obrázku a najít v kruhu k němu mlád'átko, také ho pojmenovat. Děti se vystřídají.

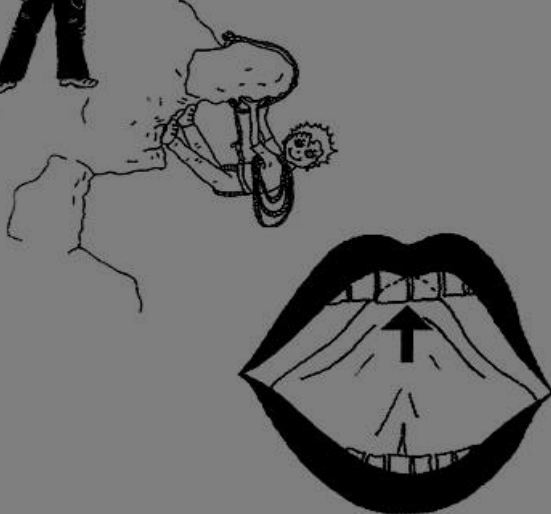
Gymnastika mluvidel:

viz obrázky níže

Průpravné cvičení k nápravě hlásek L

1. HOROLEZEC

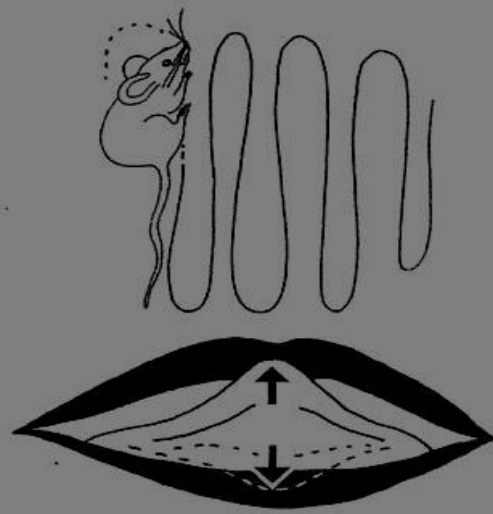
Stimulace hrot jazyka s výdrží ve zdvíhu

Ústa jsou doširoka otevřená, hrot jazyka směřuje za horní zuby, špičku jazyka držíme na alveolárním výběžku.

Cvik provádíme s výdrží.

(Pokud se nedaří podržet ústa otevřená, terapeut, rodič, lehce přitahuje dolní čelist směrem dolů).

2. ZATOULANÁ MYŠKA

Střídavé procvičení hrotu jazyka

Ústa jsou mírně pootvěřená, hrotem jazyka se střídavě dotýkáme horního a dolního rtu.

Cvik provádíme v rytmickém opakování, střídáme pomalé a rychlé tempo.

3. KOČIČKA VYLIZUJE MLÉKO

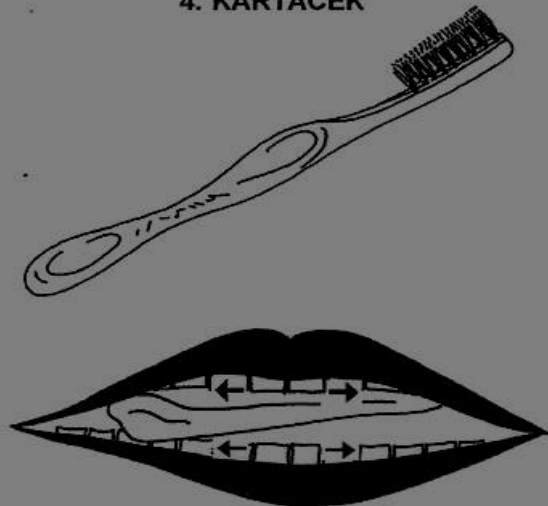

Protážení jazyka

Ústa jsou mírně otevřená, hrot jazyka mírně vypláznutý, provádíme mírný pohyb hrotem jazyka směrem od dolního rtu přes horní ret.

Cvik provádíme v rytmickém opakování.

4. KARTÁČEK

Koordinace jemných pohybů jazyka

Ústa jsou mírně otevřená, jazykem přejíždíme krouživými pohyby nejprve po horních, posléze po dolních zubech jazykem.

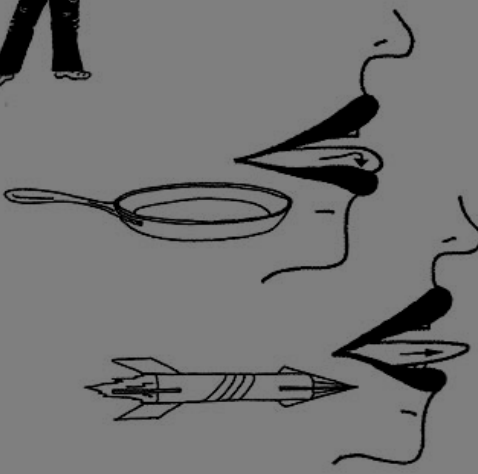
Cvik provádíme z levé i pravé strany.

Cvik provádíme v rytmickém opakování.

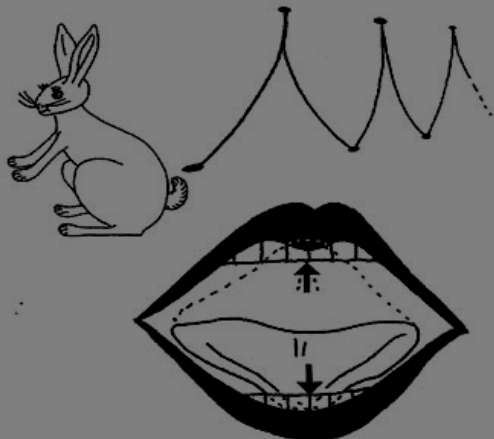
Průpravné cvičení k nápravě hlásek L

5. PÁNVIČKA - RAKETA

Vědomé střídání napětí a uvolnění jazyka
Ústa jsou mírně potevřená, hrot jazyka volně položený v dutině ústní. Hrot jazyka střídavě napínáme a mírně vysunujeme z dutiny ústní (utvoříme špičku) a poté hrot jazyka uvolníme zpět do dutiny ústní. Cvik provádíme v rytmickém opakování.

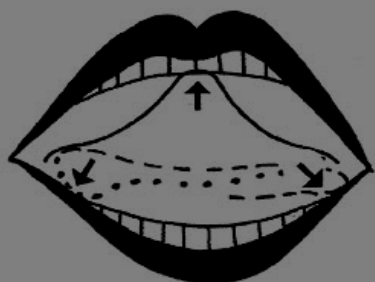
6. ZAJÍČEK SKÁČE

Stimulace pohybu jazyka střídavě za horní a dolní zuby
Ústa jsou do široka otevřená, hrotem jazyka střídavě pohybujeme směrem za horní a dolní zuby. Cvik provádíme v rytmickém opakování.

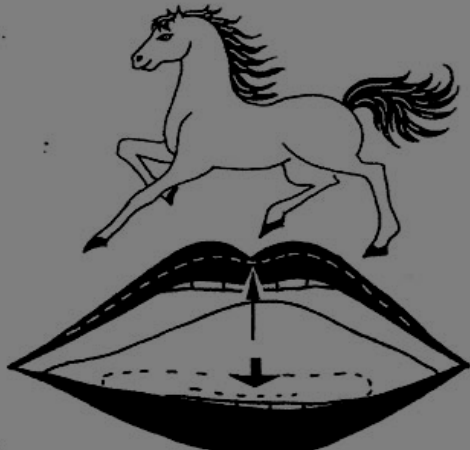
7. POČÍTÁNÍ HORNÍCH A DOLNÍCH ZOUBKŮ

1 3 5 7
2 4 6 8

Stimulace hrotu jazyka se změnou pohybu do stran
Ústa jsou otevřená, hrotem jazyka se střídavě dotýkáme nejprve horních a poté dolních zubů. Polohu jazyka určuje zprvu terapeut pomocí dotykové stimulace. Doporučuji v tomto sledu: střed řezák, stolička do stran na pravo, vrátit se na řezák, stolička na levo. Ve stejném sledu provádíme v dolní rovině.

8. KLUS KONĚ

Stimulace hrotu jazyka s napětím
Ústa jsou mírně otevřená, hrot jazyka silně přitiskneme na alveolární výběžek. Uvolníme. Cvik provádíme v rytmickém opakování.

Vyvození hlásky L:

Komunitní kruh-

Pokračujeme z předcházející hodiny. Zopakováním hlásky L, jejím vyvozením, slabiky začínající na L – LA, LE, LI, LO, LU a z nich utvořená slova. Navážeme nově slabiky AL uprostřed slova na konci a procvičíme na slovech. Preventiska povídá s Filípkem, ukazuje na své puse, může využít logopedického zrcadlo. Zaměřuje se na ohrožené dítě, které má v individuální logopedické péči.

-AL-, -EL-, -IL-, -OL-, -UL-:

válka, dálka, obálka, kalný, délka, Adélka, kabelka, delta, velký, tele divadélko, popelník, valník, album, altánek, obdélník, pilník, jídelna, mělko, bělmo, Mělník, helma, vilka, pilka, Emilka, mýlka, vanilka, tílko, dílna, bílkovina, bílky, pilný, holka, polka, vdolky, jolka, Olga, volba, volty, kolty, kolky, dolní, polní, volno, kolmo, kolty, hůlka, půlka, kulka, bulka, Andulka, kůlna, nultý, buldok, půlden, fakulta

-LA, -LE, -LI, -LO, -LU:

píla, bula, víla, Míla, síla, kola, vola, nula, hala, dokola, kapela, fiala, pole, ale, hele, namále, dále, stále, dole, píle, půle, vůle, batole, koule, kdoule, tabule, bobule, kopule, bolí, balí, doly, holý, díly, halí, hulí, kalí, malý, koulí, milý, nuly, pání, píli, víly, velí, valí, jmelí, okolí, bylo, lilo, kolo, kilo, haló, málo, pólo, dílo, okolo, Elo, dolů, pilu, Adélu, Mílu, Helu, Vendulu, balada, Milada, náledí, pohladí, koláče, kalamita, bolák, Polák, elán, dalaánek, dálava, alej, výlet, kolej, nálet, úlek, vdolek, jelen, daleko, nalevo, koleno, poleno, Helena, Alena, bolení, pálení, paleta, amoleta, samolepka, tuleň, Alík, malík, balík, kolík, katolík, tolik, kulich, stulík, Kolín, velmi, velice, palice, ulice, koliba, holina, holínka, ulita, malinká, polínko, pelyněk, pelikán, polyká, kolona, jílový, balónek, olovo, výloha, úloha, záloha, pilot, nalodí, palouk, uloupí, vyloučí, paluba, chalupa, chaluha, kalup, výluka, maluje, doluje, koluje, miluje, piluje

Báseň:

Dětem na konci kroužku rozdat domů.

Děti šly na výlet,
víte co dělaly?
Na louce u lesa vesele zpívaly,
po louce běhaly,
honily motýli
velký jim uletěl,
malého chytily.

3. den: S Filípkem ve školce

Komunitní kruh:

- přivítání se, opakování básničky z předešlého týdne: „Děti šly na výlet“

Říkadla s pravidelným rytmem:

V komunitním kruhu: děti využijí rytmických nástrojů – dřívěk, ale mohou také tleskat.

Šel Filípek do hájíčka,
a přišel tam na zajíčka.
A zajíček cup, cup, cup,
Filípek dup, dup, dup.

Rozpočítadlo:

En ten týký špalíček
ztratil se nám Filípek.
Není v seně, není v slámě,
do sukni se schoval mámě,
a my jsme mu uviděli od košile cíp,
běž se schovat líp.

Sluchová hra:

Stoupání a klesání melodie vyjádříme pohybem, poznáme písničku dle melodie

V prostoru herny, děti se rozmístí tak, aby měly dostatek místa. Pí. preventistka hraje na klavír. Děti se dle melodie posadí do dřepu – klesající melodie, nebo postaví - stoupající melodie. Pokud to budou zvládat, mohou vyjádřit malé nebo velké změny v melodii – pomalu vstát nebo vyskočit..atp. Poté se děti posadí a pí. preventistka zahraje na klavír známou písničku, děti hádají její název.

Akustická paměť:

„Zatleskej si s Filípem“

Komunitní kruh: Motivujeme s maňáskem Filípem.

Rozdáme dětem sadu obrázků, například z pexesa, vyjmenujeme je, vytleskáme počet slabik. Pak obrázky umístíme doprostřed kruhu, zamícháme. Určíme dítě, které najde obrázek, který se hodí na určitý počet tlesknutí.

Slovní zásoba:

Komunitní kruh:

„Šel Filípek do školky a hrál si s ...“

„Šel Filípek s maminkou nakoupit a v obchodě koupili...“

Děti vymýšlejí názvy hraček, jména kamarádů, potravin. Poté se můžeme zeptat, s čím si děti samotné hrají ve školce a co s maminkou nakupují v obchodě.

Matematické představy:

„Filípek se učí počítat“

Komunitní kruh:

Dej na hromádku stejné množství knoflíků, kostek, kamínků a spočítej kolik jich je. Využijeme k představě kostku od „Člověče, nezlob se“.

Dechové cvičení:

„Filípku, pojd' si se mnou zafoukat do obláčku“

V prostoru herny:

Vatovou kuličku připevníme na nit a špejli. Vznikne nám foukadlo, které si dítě drží ve vzduchu a fouká do vatového obláčku. Nádech, lehký dlouhý výdech. Můžeme provádět ve dvojicích, kdy jedno dítě fouká a druhé drží špejli. Děti se vystřídají.

Gymnastika mluvidel:

„Ohebný jazýček“

Vypláznout jazyk – olizovat spodní ret, doprava, doleva (jako když se houpe houpačka)

Olizovat horní ret doprava, doleva (špička jazyka směřuje nahoru k nosu)

Olizovat rty dokola (můžete potřít rty Nutelou, medem, marmeládou)

Udělat „bouličku“ – zavřít pusy, jazykem tlačit do tváří (hrát si na opičku – tlačit jazykem uvnitř v puse pod nos, na bradu)

Uvolnit jazyk a pohybovat jím zprava doleva a zpět, pokud možno rychle (dolní čelist musí být v klidu).

Hra na koníčka – „klapat“ jazykem, jako když „klape“ koník kopýtky

Čertík - rychle vtahovat a zatahovat jazyk dopředu a dozadu, přitom se cvrnká o horní ret, pohyb nesmí být do strany.

Vypláznout jazyk a dělat střídavě špičku a zpátky ho zploštit.

V ústech vytvořit jazykem „mističku“.

Rozplácnout jazyk a stáhnout rty – vytvořit ruličku.

Malíř – jazykem jezdíme pomalým tempem vpřed a vzad na horním patře (tak jako když malíř maluje strop)

Vyvození hlásky L:

Komunitní kruh-

Pokračujeme z předcházejících hodin. Zopakováním hlásky L, jejím vyvozením, slabiky začínající na L – LA, LE, LI, LO, LU a z nich utvořená slova. Slabiky AL uprostřed slova na konci a procvičíme na slovech. Procvičíme L ve slabikách BL, FL, HL, CHL, KL a další hlásky ve spojení. Preventistka povídá s Filípkem, ukazuje na své puse, může využít logopedického zrcadlo, zrcátek u dětí. Zaměřuje se na ohrožené dítě (děti), které má v individuální logopedické péči.

-BL-, -FL-, -HL-, -CHL-, -KL-, další hlásky ve spojení s L:

bláto, blána, bledý, blok, blud, obloha, oblaka, obleky, obleva, blecha, oblek, bliká, obliba, obluda, oblý, jabloň, hobluje, oblouk, tablo, bluma, dlaha, podlaha, dláto, dle, vedle, kedluben, dudlík, dloube, pádlo, dluhy, flakon, flétna, flikuje, knoflík, hlava, hladí, jehlan, hledí, pohled, jehla, ohledal, uhlík, hliník, uhlí, ohlídá, hlodá, táhlo, vyhledá, hluboký, hloubí, vyhloubí, chlad, ochladí, chlév, kachle, chlív, chloubá, chlum, pochlubí, kladivo, klape, náklady, doklady, poklad, klepeta, klid, klekat, poklep, klika, oklika, úklid, úklon, klokan, vyklopí, kluk, vyklube, klubko, klob, vykloubí, mladý, mlok, omladí, mlat, mléko, mlýn, mlít, mluvit, úmluvy, námluvy, domluvit, plán, plave, plamen, pleva, doplatí, kaple, plenka, popleta, plyn, uplyne, plínka, diplom, plochý, komplot, pluk, tlapa, pytlák, tlak, nátlak, útlak, pentle, datle, Betlém, kotlina, tlupa, vlak, povlak, vlaje, vlajka, vloní, vlídně, Pavlík, slaný, osladí, sladký, poslat, sleva, poslední, nesleví, slíbí, neslíbí, slídlil, slohy, slon, vysloví, úsloví, sloup, poslouchej, neposlouchá, sluka, úsluha, zláká, zlíbá, zláme, zleva, zloba, zlomí, nezlomí, nezlobí, zlobí, žlab, žloutek, žluna, žluva, lká, lne, lvi, lněný, hlt, klk, mlha, mlčí, vlna, vlnka, Vltava, padl, pudl, vadl, vedl, pakl, pukl, pekl, nepekl, mátl, lilek, lilipután, lamela, lanolin, libela, levandule, lidumil, slaný, sladký, sleva, poslat, poslední, slepý, vysloví, výsluní, mlčí, nezlomí

Báseň:

báseň rozdat dětem domu k procvičení na další hodinu.

Leze hlemýžď v poli,

leze do údolí.
Leze leze do zelí,
doleze tam v pondělí.

4. den: S Filípkem na hřišti

Komunitní kruh:

Pozdravení se, opakování básničky z předešlé lekce „Leze hlemýžd' v poli“

Serialita:

Komunitní kruh:

„Filípku, navlékni si korálky pro maminku“

Dítě se učí řadit úkony za sebou, dodržovat pravidla, vytváří si algoritmy.

Uprostřed kruhu budou korálky na navlékání. Preventistka rozdá dětem šňůrky, nebo vlasce, na které budou děti dle předlohy navlékat korálky v určitém pravidlu, budou dodržovat jejich pořadí (např. Červená-bílá-žlutá-červená, modrá.... velký – prostřední – nejmenší...)

Básnička:

„Princeznička na bále poztrácela korále“

Princeznička na bále poztrácela korále.

Její táta, mocný král,

Honzíka si zavolal: „Honzíku, máš namále,
přines nám ty korále!“

Honzík běžel za horu, nakopal tam bramborů.

Vysypal je před krále:

„Nesu vám ty korále, větší už tam neměli,
snědli je už v neděli.“

Prostorová orientace:

Hra: „Všechno jezdí, co kola má“

Pohybová hra. Děti jsou volně v prostoru třídy, preventistka řekne „všechno jezdí, co kola má“ a jmenuje dopravní prostředky. Děti je napodobují i se zvukem – zároveň procvičují mluvidla, jezdí po herně, vyhýbají se. Děti mohou hrát dle pravidel „na zástavy“. Kdo se spletl, dá do zástavy nějakou věc – bačkorku apod. Pak se musí „vykoupit“ - nejrůznějšími úkoly – např. Básničkou apod.

Dechové cvičení s relaxací:

Volně v prostoru herny se děti položí na koberec nebo na podložky na záda. Pomocí relaxační hudby děti zklidní dech souvislým pomalým nádechem, souvislým pomalým výdechem. Děti dýchají nosem. Položíme jim za dobu relaxační hudby na hrudní koš plyšovou hračku a děti pozorují, vnímají svůj dech, pohyby hrudního koše.

Intermodalita:

„Zaťukej si s Filípkem na skleničku“

V komunitním kruhu:

Když na sklenici ťukáme nahoru-nahoru-dolů, znamená to LOPATKA,
nahoru-dolů-nahoru, znamená to PÍSEK,
nahoru-dolů-dolů, znamená to HOUPAČKA.

Slova lze po čase měnit. Nacvičíme, zkusíme nanečisto a pak naostro. Filípek – maňásek ťuká signál, dítě určuje, na kterou věc myslí.

Artikulační cvičení:

opakování pohádky „**O jazýčku**“. Děti mohou vymýšlet cviky v pohádce.. v komunitním kruhu.

Vývození hlásky L:

Pokračujeme z předcházejících hodin. Zopakováním hlásky L, jejím vyvozením, slabiky začínající na L – LA, LE, LI, LO, LU a z nich utvořená slova. Slabiky AL uprostřed slova na konci a procvičíme na slovech. Procvičíme L ve slabikách BL, FL, HL, CHL, KL a další hlásky ve spojení. Nakonec procvičujeme ve větách. Preventistka povídá s Filípkem, ukazuje na své puse, může využít logopedického zrcadlo, zrcátek u dětí. Zaměřuje se na ohrožené dítě (děti), které má v individuální logopedické péči.

věty:

Láďa pluje na lodi. Luboš má dlouhé lano. Venku je chladno a chumelí. Nad vodou vede lávka. Emil jede do Loun. Láďa jel na kole. Lenka si zlomila nohu. Ludmila je líná. Olinka se velmi lekla. Na Labi byl silný led, nejely lodě. Lída jela kolem pole na kole. To bylo pěkné léto. Lidka plavala ve vodě. Lilo a je tady louže vedle louže. Míla kutil v dílně s Lubošem. Je pilný a měl pilník. Motýlek létá na louce. Tele je malé. Batole se batolí a leze. Líba má nové kolo. Je velmi milá. Eliška neuměla jezdit na kole, ale už se to naučila. Víly tančily v lese. Jedna víla upadla a plakala. Bolelo ji koleno. Natálku bolí hlava a čelo. Míla namalovala chalupu. Na obálku namalovala jelena. Alena nebydlí daleko – bydlí v Kolíně. Alík je malinký. Jeli jsme na výlet alejí. U chalupy byla naskládaná polena. Ve výloze jsme viděli samolepky tuleňů. Helena koupila umletou kávu. V pletené vestě a novém obleku šli Lidka s Láďou do školy. Odpoledne se ochladí. Vendulka jedla melouny a jablíčka. Děti šly na výlet. Míla volá na Láďu haló haló.

Básnička:

Básničku rozdáme dětem domu k naučení.

Amála plavala, na Pavla volala: „Pavle, já plavu, pod vodou mám hlavu.“

Použitá literatura:

1. Cardová, J., Švandová H., *Jazyková výchova v mateřské škole II. - didaktické hry a cvičení.* Vydavatelství Naše Vojsko, n. p., Praha 1988.
2. Kazdová, V., *Hrajeme si spolu aneb společná výchova řeči dětí a rodičů.* Vydal MONTANEX, a.s., Ostrava – Mariánské Hory, 2004.
3. Kutálková, D., *Logopedická prevence. Průvodce vývojem dětské řeči.* Portál, Klapkova 2, Praha 8, 1996.
4. Vyštejn, J., *Vady výslovnosti.* Vydalo SPN, Praha 1991.